

LITERATURA

V Československu se čte dvojí literatura – jedna vystavená ve výlohách knihkupectví a druhá schovaná po bytech, opisovaná přes několik kopíráků a propašovaná ze zahraničí.

V knihkupectvích převládají překlady klasických autorů, historické romány, detektivky a literatura, která nijak nenarušuje oficiální obraz společnosti.

Prezident republiky uděluje k sedmdesátým narozeninám **Bohumilu Říhovi** Řád práce, jedno z nejvyšších státních vyznamenání.

Vedle oficiální literatury ale dál kolují samizdatové edice, exilové knihy a texty autorů, kteří doma vycházet nesmějí. Zatímco některé knihy lze koupit v knihkupectví, jiné se půjčují potají mezi známými.

S heslem „Za další rozkvět literatury“ se v dobříšském zámku v březnu koná II. sjezd Svazu českých spisovatelů. Předseda vlády Josef Korčák ve svém projevu vyzdvihuje literaturu jako důležitou součást budování socialistické společnosti a autorům posílá „soudružské pozdravy“ s přáním dalších tvůrčích úspěchů. Normalizační kultura má být především poslušná, ideově správná a bezpečná.

CO SE SMĚLO ČÍST

Historické romány: bezpečný útěk do minulosti

Jedním z mála žánrů, kterému normalizace přeje, je historická beletrie. Minulost je totiž bezpečnější než současnost.

Bohumil Říha pokračuje v trilogii z období vlády Jiřího z Poděbrad románem *Čekání na krále*. Sleduje osudy mladého šlechtice Marka z Týnce, který se po letech vězení vrací zpět do Jiříkových služeb. Historické kulisy doplňují osobní konflikty, politika i milostné vztahy.

Velkou popularitu získává také **Ludmila Vaňková**. V roce 1977 vydává román *Král železný, král zlatý* ze série *Lev a růže*, věnované Přemyslu Otakarovi II. Vaňková kombinuje skutečné historické události se čtivým vyprávěním a její knihy patří k tomu nejžádanějšímu, co tehdejší československá historická literatura nabízí. Do starověkého Říma zavádí čtenáře **František Novotný** v románu *Nezlom císařův meč*, první díl série je o Marku Aureliovi, Luciu Verovi a životě v římské provincii Panonie.

Historické romány patří v sedmdesátých letech mezi nejčtenější knihy vůbec. Pro mnoho čtenářů představují možnost utéct alespoň na chvíli ze šedé normalizační reality do světa králů, rytířů a dávných intrik. Některé knihy ze sedmdesátých let dávno skončily v antikvariátech, jiné zůstávají v domácích knihovnách dodnes.

BIBLE UMĚNÍ

Právě v roce 1977 vydává nakladatelství Odeon první dva svazky monumentálních ***Dějin umění***, vycházejících ze slavné španělské řady *Summa Artis*. Jejím hlavním autorem byl španělský historik umění, architekt a kritik José Pijoan. Bohatě ilustrovaná encyklopedie mapuje vývoj světového umění od pravěku až po 20. století. Další svazky následují v letech 1978–1984, kdy je desetidílná česká řada završena. Pro několik generací čtenářů se Pijoanovy *Dějiny umění* stanou skutečnou „biblí umění“.